

Όνοματεπώνυμο:

Μάθημα:

Υλη:

Επιμέλεια διαγωνίσματος:

Αξιολόγηση :

ΕΚΦΡΑΣΗ - ΕΚΘΕΣΗ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Α. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ

ΚΕΙΜΕΝΟ: Δύσκολοι καιροί για... διαφορετικούς

Ο καθένας από τα έξι δισεκατομμύρια που ζουν στον πλανήτη μας είναι ένα μοναδικό ανθρώπινο ον, που δεν μοιάζει με κανένα άλλο. Κανένας δε γεννιέται ακριβώς την ίδια στιγμή, ακριβώς στο ίδιο σημείο, από ακριβώς τους ίδιους γονείς, εκτός από την περίπτωση των διδύμων.

Αλλά ακόμη και σε αυτήν την περίπτωση τα δακτυλικά αποτυπώματα είναι διαφορετικά, καθώς επίσης και η γραφική αναπαράσταση της φωνής, που είναι μοναδική, αναγνωρίσιμα διαφορετική σε κάθε άνθρωπο, ακόμη κι όταν αλλάζουμε τον τόνο της φωνής μας. Το DNA είναι επίσης διαφορετικό. Ο καθένας μας έχει την αίσθηση ότι είναι ένα μοναδικό ανθρώπινο πλάσμα με έναν συνδυασμό από τα δικά του γούστα, τις παρορμήσεις, τις ιδέες και τις μικρές διαστροφές του· συνδυασμό που δεν διαθέτει κανένας άλλος άνθρωπος στον κόσμο.

Εκείνο βασικά που μας **ενώνει** είναι η τάση μας να εκφράσουμε τη μοναδικότητά μας και το κάνουμε με χίλιους δυο τρόπους. Άλλος φοράει το ρολόι στο δεξί του χέρι. Άλλος επιμένει να φοράει μόνο κόκκινες κάλτσες. Άλλος πλέκει τα μαλλιά του κοτσιδάκια ράστα. Άλλος φοράει σκουλαρίκια στα φρύδια ή στα γεννητικά όργανά του ή στον αφαλό ή στη γλώσσα του. Άλλος εμφυτεύει μικρά διαμαντάκια στο σμάλτο των δοντιών του. Άλλος γράφει μόνο με πένα. Άλλος κουρεύεται πανκ και άλλος βάφει τα μαλλιά του πορτοκαλιά. Άλλος φοράει μαύρα γυαλιά ακόμη και το βράδυ... Ο κατάλογος δεν έχει τέλος.

Στην εποχή μας είναι τρομακτικά δύσκολο να είναι κανείς διαφορετικός. Αν κάνετε κάτι από τα παραπάνω, θα πρέπει να ξέρετε ότι εκατομμύρια άνθρωποι σε όλη τη Γη κάνουν το ίδιο πράγμα. Ζούμε σε μια ιστορική στιγμή κατά την οποία η παγκοσμιοποίηση είναι πλέον γεγονός τόσο σε οικονομικό όσο και σε πολιτισμικό επίπεδο. Όλο και περισσότεροι άνθρωποι από διαφορετικά σημεία του πλανήτη μοιάζουν όλο και περισσότερο. Μιλούν διαφορετικές γλώσσες αλλά φορούν τα ίδια ρούχα, μοιράζονται τις ίδιες αξίες, βλέπουν τις ίδιες ταινίες στον κινηματογράφο, ακούν την ίδια μουσική, καταναλώνουν τα ίδια ναρκωτικά, οδηγούν τα ίδια αυτοκίνητα, ανησυχούν για τα ίδια πράγματα (π.χ. τα σκαμπανεβάσματα του Dow Jones), πίνουν τα ίδια αναψυκτικά και προσπαθούν με την ίδια ένταση να

εκφράσουν τη... μοναδικότητά τους. [...]

Οι διαφορετικές κουλτούρες έχουν πλέον **εξαφανιστεί** και έχουν δώσει τη θέση τους σε μια παγκόσμια υποκουλτούρα, η οποία επιβάλλει τα μοντέλα της με τη βοήθεια της τηλεόρασης, της διαφήμισης και των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Τα μοντέλα αυτά είναι τα μοντέλα της μεταβιομηχανικής εποχής, η οποία δεν αρκείται πλέον σε έναν άνθρωπο που καταναλώνει, αλλά απαιτεί να μην υπάρχουν άλλες δικαιολογίες εκτός από αυτή του καταναλωτισμού.

Μέσα σε αυτό το γκρίζο τοπίο της εξομίωσης οι πολίτες του παγκόσμιου χωριού επικοινωνούν μεταξύ τους μεταχειριζόμενοι τα κατατεθέντα σήματα των προϊόντων που καταναλώνουν. Κόκα-Κόλα, μπλουτζίν, MTV, CNN, φαστ φουντ είναι μερικά μόνο από αυτά. Ακόμη και το «περιθώριο» επικοινωνεί πλέον με τα ίδια σύμβολα.

Η κοινωνία της κατανάλωσης έχει θέση για τα πάντα, ακόμη και για εκείνα που την **απορρίπτουν**. Τα νεανικά στυλ απορροφώνται τόσο απόλυτα από το σύστημα, ώστε να μην μεσολαβεί παρά ελάχιστο χρονικό διάστημα από τη στιγμή όπου θα εμφανιστούν στο δρόμο ως τη στιγμή όπου θα εμφανιστούν στη βιτρίνα μιας ακριβής μπουτίκ. Η αμφισβήτηση γίνεται σύντομα μόδα και η μόδα αποδοχή. Τα μπλουζάκια με τη φωτογραφία του *Τσε Γκεβέρα* ξαναγίνονται συρμός, χωρίς αυτό να σημαίνει τίποτε για τις κοινωνικές συνθήκες όπως διαμορφώνονται. Απεναντίας, όσο πιο ολοκληρωτικές γίνονται οι συνθήκες αυτές, τόσο πιο επαναστατικά σύμβολα γίνονται μόδα.

Στην εποχή μας οι προσπάθειες **διαφοροποίησης** καταλήγουν σε αδιέξοδα. Οι έννοιες πρωτοπορία και πρωτοτυπία έχουν χάσει το νόημά τους. Τα σύμβολα της μοναδικότητάς μας έχουν χάσει τη βαρύτητά τους. Όσο πιο διαφορετικοί προσπαθούμε να γίνουμε, τόσο περισσότερο μοιάζουμε με τους άλλους. Προσπαθώντας να ξεχωρίσουμε, χάνουμε την **ατομική** ταυτότητά μας. Η πραγματικότητα μοιάζει όλο και περισσότερο με πίνακα του *Αντι Γουόρχολ*: σύμβολα που επαναλαμβάνονται στο διηνεκές.

Ανυπόγραφο δημοσίευμα
Από «ΤΟ ΒΗΜΑ» της Κυριακής

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1η Δραστηριότητα

A1. Να πυκνώσετε την άποψη που εκφράζει συγγραφέας, στο παραπάνω κείμενο, σχετικά με τη διαφορετικότητα σε 40-60 λέξεις.

Μονάδες 15

A2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με Σ, αν είναι σωστές και με Λ αν είναι λάθος. Οι προτάσεις να χαρακτηριστούν σύμφωνα με το νόημα του κειμένου.

α. Ο συγγραφέας υποστηρίζει πως το φαινόμενο της έλλειψης της διαφορετικότητας οφείλεται ως ένα βαθμό στην παγκοσμιοποίηση.

β. Το ύφος του κειμένου είναι αισιόδοξο και ελπιδοφόρο.

γ. Οι άνθρωποι προσπαθούν να διαφοροποιηθούν μεταξύ τους.

δ. Τα Μ.Μ.Ε αποτελούν μέσο διάδοσης της μαζοποίησης.

Μονάδες 10

2η Δραστηριότητα

B1. «Ζούμε σε μια ιστορική στιγμή... μοναδικότητά τους»: Ποια συλλογιστική πορεία ακολουθεί ο κειμενογράφος στην εν λόγω παράγραφο; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 5

B2. Σε ποιο γραμματειακό είδος (άρθρο-επιφυλλίδα) ανήκει το κείμενο; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 10

B3. Να βρείτε τα δομικά στοιχεία και τον τρόπο ανάπτυξης της δεύτερης παραγράφου του κειμένου; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 10

B4. Να γράψετε ένα ανώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: **ενώνει, εξαφανιστεί, απορρίπτουν, διαφοροποίησης, ατομική.**

Μονάδες 5

3η Δραστηριότητα

Γ. Στο κείμενο υποστηρίζεται ότι «στην εποχή μας είναι τρομακτικά δύσκολο να είναι κανείς διαφορετικός». Λαμβάνοντας υπόψη σας την παραπάνω κρίση να απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα: **α)** Ποιοι είναι κατά τη γνώμη σας οι λόγοι που εμποδίζουν τον άνθρωπο –ιδιαίτερα το νέο – να εκφράσει τη μοναδικότητά του; **β)** Με ποιους τρόπους θα μπορέσει ο νέος να αντισταθεί στους μηχανισμούς εξομίωσης και να αναδείξει τη δική του ιδιαιτερότητα; Υποθέστε ότι γράφετε άρθρο σε νεανικό περιοδικό (300-400 λέξεις).

Μονάδες 30

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

«Η τελευταία ελευθερία - Αντώνης Σαμαράκης»

Οι πολίτες απαλλάσσονται αυτομάτως από το βάρος του εσωτερικού κόσμου...

Άρθρον 3^ο

1. – Το Κράτος δια του παρόντος Νόμου καθορίζει το περιεχόμενον του «εσωτερικού κόσμου» των πολιτών, επιφυλάσσον εις εαυτό το δικαίωμα, αν ήθελε παρουσιασθή ανάγκη σχετική προς την Μαζικήν Παραγωγήν, να καταργήση, συμπληρώση ή όπωσδήποτε τροποποιήση τα δια του παρόντος Νόμου οριζόμενα.

2. – Εις εκτέλεσιν των ανωτέρω, από της ισχύος του παρόντος Νόμου, οριζομένης δια σήμεραν και ώραν 09.22 ακριβώς, εις τον «εσωτερικόν κόσμον» απάντων των πολιτών και καθ' άπαν το Κράτος κηρύσσεται κατάστασις Μαζικής Ευτυχίας.

Κατά συνέπειαν, από τις 09.22 ακριβώς ώρας της σήμεραν πάντες οι πολίται αυτομάτως και φυσιολογικώς καθίστανται ευτυχείς, αποκλειόμενης οιασδήποτε παρεκκλίσεως εκ της ως ανωτέρω καταστάσεως του «εσωτερικού κόσμου» αυτών. ...

Με μια μικρή κίνηση του δεξιού του χεριού, ο Μαζικός Υπεύθυνος έκανε στη στιγμή να πάψουν και τα χειροκροτήματα και το Εμβατήριο του Μαζικού Ενθουσιασμού. –

Ήμουν βέβαιος... ήμουν απόλυτα βέβαιος για το Μαζικό ενθουσιασμό που θα προκαλούσε σε σας... και στους 3307 υπαλλήλους του Υπουργείου Μαζικής Πρωτοβουλίας, και στους 3307 χωρίς καμία εξαίρεση, ο Νόμος 11.113.303... ο καταπληκτικός, ο μεγαλειώδης Νόμος 11.113.307... ο Νόμος αυτός που ανοίγει καινούργιες ασύλληπτες προοπτικές στη Μαζική Παραγωγή του Κράτους μας και συνεπώς στη Μαζική Ζωή.

Με το νόμο 11.113.303, το Κράτος έρχεται και παίρνει επάνω του το βάρος του «εσωτερικού κόσμου» των πολιτών... Οι πολίτες απαλλάσσονται αυτομάτως από το βάρος του εσωτερικού κόσμου... Ο «εσωτερικός κόσμος» των πολιτών ρεγουλάρεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου... Τι καταπληκτική, τι μεγαλειώδης απλοποίηση!...

Να, είναι ακριβώς 9.22... Η μεγάλη στιγμή έφτασε... Ο νόμος 11.113.303 άρχισε τη στιγμή αυτήν να ισχύει... Από τη στιγμή αυτήν ο «εσωτερικός κόσμος» των πολιτών είναι υπόθεση του Κράτους, αποκλειστικά του Κράτους!

Προς τι όλα αυτά τα συναισθήματα που ανακόπτουν την ορμή μας για τη Μαζική Παραγωγή; Προς τι όλες αυτές οι φροντίδες και οι έγνοιες για τον «εσωτερικό κόσμο»;

Ας τον αφήσουμε λοιπόν τον περιβόητο αυτόν «εσωτερικό κόσμο» στα χέρια, στα σιδερένια χέρια του Κράτους... ακριβώς όπως έχουμε αφήσει στα χέρια του Κράτους και τη Μαζική

Παραγωγή... το μεγάλο, το υψηλό, το μοναδικό Ιδεώδες της Μαζικής Ζωής μας: τη Μαζική Παραγωγή.

Η ώρα είναι 9.25... Τρία λεπτά που άρχισε να ισχύει ο Νόμος 11.113.303... Τρία λεπτά που αυτομάτως απλώθηκε σ' όλο το Κράτος μας η Μαζική Ευτυχία... στον «εσωτερικό κόσμο» όλων των πολιτών απλώθηκε αυτομάτως η Ευτυχία...

Ο τύπος του νέου πολίτη δημιουργήθηκε σήμερα... έτσι φτάσαμε σε πλήρη ενότητα... σε τέλειο συντονισμό στον τομέα της Μαζικής Παραγωγής... Δημιουργήθηκε ο τύπος του νέου πολίτη!

Όλοι μας γνωρίζουμε πως το άλφα και το ωμέγα στη Μαζική Παραγωγή είναι η τυποποίηση των προϊόντων...

Έχουμε τώρα τυποποιημένη και την Ευτυχία... τη Μαζική Ευτυχία... και θα καλπάζουμε όλοι μαζί στην καταπληκτική, τη μεγαλειώδη εξόρμηση για τη Μαζική Παραγωγή...»

«Η τελευταία ελευθερία», από το βιβλίο «Αρνούμαι» του Αντώνη Σαμαράκη

4η Δραστηριότητα

Δ. Πώς αντιλαμβάνεστε τη "Μαζική Ευτυχία" για την οποία μιλά ο "Μαζικός Υπεύθυνος" στο λογοτεχνικό κείμενο; Να σχολιάσετε την επικαιρότητα του διηγήματος (150 – 200 λέξεις) .

15 Μονάδες

ΝΑ ΕΧΕΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !